

05267

BIBLIOTECA LEGILOR UZUALE ADNOTATE

No. 40

LEGEA ZONELOR LIBERE

Insoțită de Expunerea de motive a
D-lui Ministru VIRGIL MADGEARU
Avizul Consiliului Legislativ și
Rapoartele dela Cameră și Senat
BCU Cluj / Central University Library Cluj

BUCUREȘTI

EDITURA „CURIERUL JUDICIAR“, S. A., Strada Artei, No. 5

1929

Lei 30.—

BIBLIOTECA LEGILOR UZUALE ANOTATE

No. 40

LEGEA ZONEI LIBERE

Insoțită de Expunerea de motive a
D-lui Ministru VIRGIL MADGEARU
Avizul Consiliului Legislativ și
Rapoartele dela Cameră și Senat

DIBL. UNIV. CLUJ

0490 * 13. II. 1930

EXEMPLAR LEGAL

BUCUREȘTI

EDITURA „CURIERUL JUDICIAR”, S. A., Strada Artei, No. 5

1929

LEGE*)

PENTRU

ZONE LIBERE

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ART. 1. — În porturile fluviale și maritime sau în teritoriile din imediata lor apropiere se vor putea înființa zone libere cari nu vor ocupa însă, în nici un caz, totalitatea portului.

ART. 2. — Zonele libere fac parte integrantă din teritoriul național român și li se vor aplica toate legile țării, în afară de legea vamală și a încurajării industriei naționale.

Organele vamale de orice rang nu au acces în zona liberă decât cu autorizațiunea specială a comisiunii de organizare a zonei.

ART. 3. — Prin legea de față se înființează câte o zonă liberă în porturile: Galați, Brăila, Giurgiu și Constanța.

Înființarea de zone libere în alte porturi se va face prin decret regal, pe baza unui jurnal al Consi-

*) Votată de Cameră la 11 Iulie 1929 și de Senat la 16 Iulie 1929, publicată în Monitorul Oficial No. 166 din 30 Iulie 1929.

lului Miniștrilor, după propunerea Ministerului de Comunicație și a Ministerului de Industrie și Comerț, cu avizul Uniunii Camerilor de comerț și Industrie.

Delimitarea zonelor libere se va face prin decret regal, pe baza unui jurnal al Consiliului de Miniștri, după propunerea Ministerului de Comunicații, luându-se avizul unei comisiuni compusă din câte un delegat al Ministerelor de Finanțe, Comunicații, Industrie și Comerț, Răsboi, și un delegat al Camerei de comerț respective.

ART. 4. — Exproprierea proprietăților necesare pentru înființarea, amenajarea sau întinderea zonelor libere se va face de către Ministerul de Comunicație, după normele legii de expropriere pentru cauză de utilitate publică.

Instanțele de expropriere și judecata vor avea însă în vedere că plus valuta acestor bunuri, datorită faptului înființării unei zone libere, nu intră în suma convenită ca justă și prealabilă despăgubire proprietarilor expropriați.

Prin derogare dela art. 20 din legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică, hotărârile de expropriere pentru caz de utilitate pentru zone libere, lipsesc pe proprietar și de folosința imediată a bunului expropriat.

ART. 5. — Zonele libere servesc pentru:

a) Formarea de depozite de mărfuri de orice proveniență, de unde apoi să poată fi impoțtate sau expediate în alte părți;

b) Condiționarea mărfurilor din aceste depozite, schimbându-li-se ambalajul, forma, calitatea, culoarea, amestecul, etc., pentru a corespunde cerințelor diferitelor piețe;

c) Fabricarea oricăror produse cu materii prime, ori semifabricate, aduse din țară sau din străinătate;

d) Instalarea de șantiere navale și de cale pentru construcții și reparare de vase cu materiale prime provenind din țară sau din străinătate.

ART. 6. — Înființarea de industrii, șantiere și cale pentru vase, în zona liberă, se va face în condițiunile următoare:

1. Industrii cari nu există în țară se vor putea înființa în zona liberă, cu aprobarea Ministerului de Industrie și Comerț.

2. Industrii cari există în țară se vor putea înființa cu avizul Ministerului de Industrie și Comerț, dat în urma consultării Comisiunii industriale și a Ministerului de Finanțe prin jurnalul Consiliului de Miniștri și decret regal.

3. Șantierele navale și calele pentru vase se vor putea înființa cu avizul Ministerelor de Război, Industrie și Comerț, prin jurnalul Consiliului de Miniștri cu decret regal.

ART. 7. — La decretarea mobilizării și pe toată durata ei, normele de funcționare a zonelor libere și tratarea personalului vor fi stabilite prin legile și regulamentele militare pe timp de război.

CAPITOLUL II

Organizarea și controlul zonelor libere

ART. 8. — Ministerul de Comunicații încredințează inițiativa creării, precum și organizarea fiecărei zone libere, unei comisiuni formată din cinci membri și anume:

Un delegat al Ministerului de Comunicații;

Un delegat al Ministerului de Finanțe;

Un delegat al Ministerului de Industrie și Comerț;
Un delegat al Camerei de comerț respective;
Un delegat al Consiliului comunal sau municipal respectiv.

Membrii acestei comisii vor fi numiți de Ministerul de Comunicații prin decret regal pe termen de 3 ani.

Președintele acestei comisii va fi desemnat de Ministerul de Comunicații.

ART. 9. — Atribuțiunile comisii de organizare a zonei libere sunt:

a) Indrumază și supraveghează aplicarea dispozițiilor prezentei legi;

b) Studiază modul de organizare și de administrare a zonei libere, prezentând Ministerului de Comunicații propunerile corespunzătoare;

c) Urmărește rezultatele administrării zonei libere și adună date relativ la activitatea și la randamentul diferitelor instituții din zonă;

d) Prezintă în fiecare an Ministerelor de Comunicații, Industriale și Comerț o situație generală a mersului exploatării zonei, avizând asupra nevoilor pe viitor;

e) Exerciță controlul asupra funcționării generale a zonei libere.

ART. 10. — Modul de funcționare a comisii de organizare a zonei libere se va prevedea în regulamentul de aplicare al acestei legi.

Comisiunea va avea sediul la Camera de comerț a orașului respectiv, unde se află zona liberă.

Secretarul Camerei de comerț respective va putea funcționa și ca secretar al comisii de organizare a zonei libere.

ART. 11. — Membrii comisii de organizare a zonei libere trebuiesc să fie cetățeni români și să

se bucură de exercițiul drepturilor civile și politice.

Ei nu pot fi antreprenori și nici într'un fel interesați la vreo operațiune de orice fel din acele ce se vor efectua în zonă.

Interdicția este absolută sub sancțiunea revocării prin Ministerul de Comunicații.

CAPITOLUL III

Exploatarea zonelor libere

ART. 12. — Exploatarea în total sau în parte a zonei libere se va face fie în regie publică comercială, fie în regie mixtă sau prin concesiune, potrivit dispozițiilor legii pentru organizarea și administrarea pe bază comercială a întreprinderilor și avuțiilor publice.

Alegerea formei de exploatare se va face de Ministerul de Comunicații pe baza avizului comisiei de organizare a zonei și a avizului consiliului superior al administrării întreprinderilor publice.

ART. 13. — În caz de exploatare a zonei libere sub formă de regie publică comercială, membrii comisiei de organizare a zonei libere vor face parte din consiliul de administrație al acestei regii.

ART. 14. — În caz de exploatare a zonei sub formă de regie mixtă, consiliul de administrație al acestei regii va fi compus din 9 membri. Prin derogare dela legea organizării și administrării pe baze comerciale a întreprinderilor și avuțiilor publice, 3 dintre acești membri vor fi numiți dintre membrii comisiei de organizare a zonei libere și anume:

Delegatul Ministerului de Industrie și Comerț; delegatul Camerei de comerț, iar ceilalți șase vor fi aleși de adunarea generală a regiei mixte.

CAPITOLUL IV

Regimul zonei libere

ART. 15. — Zonele libere trebuiesc să fie împrejmuite.

ART. 16. — În interiorul zonei libere este oprit orice comerț în detaliu.

Furtaizarea alimentelor sau oricăror materiale sau produse necesare vaselor și serviciilor, precum și în general întrebuințarea acestor produse în interiorul zonei se va face în baza instrucțiunilor propuse de comisiunea de organizare a zonei și aprobate de Ministerul de Comunicații.

ART. 17. — Serviciul de mișcare al vaselor și al căilor ferate din incinta zonei libere, precum și controlul zonei și al comunicațiilor cu exteriorul se vor face în baza unor instrucțiuni speciale întocmite în acelaș mod.

ART. 18. — Clădirile din zonă nu pot fi întrebuințate ca locuințe nici chiar pentru personalul care este întrebuințat în zonă.

În zonă se vor prevedea numai localuri de serviciu de pază și cantine.

ART. 19. — Toate mărfurile venind din străinătate, cari intră în zonele libere, nu au nici o formalitate vamală de făcut și nici o taxă vamală sau comunală de plătit.

Aceste mărfuri pot fi expediate în străinătate sau în alte zone libere de pe lângă un port național, fără nici o taxă de vamă sau export.

Dacă mărfurile din interiorul zonei libere se introduc în interiorul țării, ele vor plăti taxele în vigoare pentru porturi și toate drepturile Statului, în starea în care ele se găsesc în momentul introducerii în

țară, fie că ele provin din străinătate, fie că au fost fabricate sau condiționate în interiorul zonei libere cu materii prime venite din afară sau din țară.

ART. 20. — Mărfurile indigene cari intră în zonă vor plăti Statului taxele obișnuite și cele de export.

Dacă aceste mărfuri vor fi expediate în străinătate, vor fi tratate ca și cele străine aflate în zona liberă.

Mărfurile indigene și cari au fost identificate, introduse în zonă și apoi reimportate în aceeaș stare în termen de cel mult 6 luni, vor fi scutite de taxele de import, plătind numai taxele pentru porturi.

Dacă însă aceste mărfuri au fost transformate, atunci la reimport ele vor plăti pe lângă taxele în vigoare pentru porturi și drepturile de import și celelalte taxe accesorii ce vor fi.

Materialele destinate construcțiunii și reparațiunii vaselor în șantiere sau cele din cuprinsul zonelor libere vor putea fi scutite de taxe de export cu aprobarea Ministerului de Finanțe.

ART. 21. — În interiorul zonelor libere se pot introduce orice mărfuri cu excepțiunea explozibilelor, prohibite, precum opium, stupefiante sau alte mărfuri dăunătoare sănătății publice și cari toate sunt interzise a se introduce în zonele libere.

Mărfurile inflamabile, acizii tari sau altele ce pot fi vătămătoare construcțiunilor din interiorul zonei nu vor putea fi așezate decât în anumite locuri, fixate de administrația zonei și puse sub pază specială.

ART. 22. — Vasele cari intră sau cari ies din incinta zonelor libere trebuiesc să aibă o listă de mărfuri (manifest), cu indicațiunea felului lor, a cantității, a numărului pieselor, a mărcii aplicate, precum și a locurilor de proveniență și de destinațiune.

Mărfurile cari intră sau cari ies din zona liberă pe căile terestre vor trebui să fie prevăzute cu scrisori de trăsură sau cu declarații conținând aceleași indicații.

ART. 23. — Organele de control, precum și agenții polițieniști, de siguranță, sanitari, acei ai Ministerelor de Industrie și Comerț, ai Muncii, precum și ori care alți agenți de control de Stat, își vor putea exercita atribuțiunile lor în interiorul zonei libere, cu autorizațiunea comisiei de organizare a zonei.

CAPITOLUL V

Contravențiuni, sancțiuni

ART. 24. — Contravențiunile la administrarea și controlul zonei libere se vor pedepsi, în afară de pedepsele prevăzute în codul penal, după cum urmează:

a) Exercițarea unui comerț de detaliu contrar prevederilor art. 16. se va pedepsi cu amendă dela 1.000 la 20.000 lei și confiscarea mărfurilor găsite în zonă;

b) Introducerea în zonă de mărfuri prohibite prin art. 21 se va pedepsi cu o amendă de la 5.000 la 50.000 lei și confiscarea acelor mărfuri

c) Așezarea mărfurilor inflamabile menționate la art. 21 în alte locuri decât acele fixate de serviciul zonei, se va pedepsi cu o amendă dela 5.000 la 50.000 lei, iar mutarea acestor mărfuri se va face de administrația zonei în contul proprietarului.

Toate sumele astfel incasate se varsă administrației generale a porturilor și căilor de comunicație pe apă.

În caz de insolvabilitate amenda se transformă în închisoare, conform dispozițiilor codului penal.

ART. 25. — În caz de recidivă efectuată într'uu interval mai scurt de trei luni, cu privire la alin. a și alin. b. ale articolului precedent, contravenienții vor fi expulzați din zonă.

ART. 26. — Orice contravenție la legea de față se va constata prin proces-verbal.

Vor fi în drept a încheia asemenea procese-verbale numai:

1. Un delegat al comisiunii de organizare a zonei.
2. Căpitanul portului.
3. Secretarul comisiunii de organizare a zonei.
4. Agenții respectivi de control ai Statului.

Aceste procese-verbale astfel încheiate devin executorii după aprobarea lor de către comisiunea de organizare a zonei prin decizie motivată.

Această aprobare se va da în urma citării contravenientului.

Deciziile astfel aprobate se vor urmări și incasa prin agenții fiscolei, potrivit legii de urmărire a veniturilor Statului.

ART. 27. — Aceste decizii pot fi atacate cu apel la tribunalul local, în termen de 5 zile de la comunicare.

Apelul nu suspendă executarea decât în caz de consemnare a întregii amenzi la administrația financiară respectivă.

ART. 28. — Apelul se va judeca de urgență.

Tribunalul nu poate aplica art. 60 din codul penal.

Sentințele tribunalului se dau fără drept de opoziție.

Recursurile se vor judeca de urgență de Curțile de apel respective.

ART. 29. — Un regulament va fixa modul de aplicare a prezentei legi.

Ministrul al Comunicațiilor (ss) V. MADGEARU

Expunere de Motive

Țara noastră a mai cunoscut pe vremuri regimuri vamale excepționale. Domnitorul Moldovei, Mihail Sturza, decretase în anul 1834 Galații porto-franc, iar cu doi ani mai târziu, Domnitorul Munteniei, Alexandru Ghica, decretează de asemenea orașul Brăila, tot ca porto-franc.

Din cauza însă a imposibilității de a exercita o bună supraveghere vamală și din cauza contrabandelor, veniturile vămilor Galați și Brăila scădeau simțitor, ceea ce a făcut ca guvernul din 1874, prin legea vamală votată în acel an, să prevadă desființarea porturilor france, iar ca compensare a desființării acestora, s'a hotărât să se înființeze antrepozite vamale.

Dispozițiunile legii din 1874 nu s'au putut aplica imediat și porturile france au continuat să existe încă până în anul 1883, când au fost complet desființate, înființându-se în schimb întreprinderile și docurile din Galați și Brăila.

Acestea nu prezintă însă aceleași avantaje ca porturile france, întrucât regimul vamal, larg aplicat celor din urmă, nu poate fi asemănat cu regimul vamal restrâns al antrepozitelor, unde manipulațiile pe cari le poate face un comerciant sunt limitate, el neavând dreptul a desface coletele pentru reclasarea mărfii, nici de a face vreo manipulațiune de curățire, amestecuri și împărțirea mărfii pe calități sau orice altă operațiune care ar putea micșora greutatea mărfii, întrucât art. 167—169 din legea vămilor impune ca marfa să se prezinte la ieșirea din antrepozite, astfel cum a intrat.

Regimul actual de antrepozit este suportabil pentru comercianții cari desfac mărfurile în țară, dar pentru comercianții din străinătate, cari ar vrea să depoziteze mărfuri într'un port și pe cari apoi să le reexpedieze în altă țară, este inutilizabil.

La începutul veacului acestuia, chestiunea înființării de zone libere pe lângă principalele noastre porturi fluviale și maritime a venit din nou la ordinea zilei, făcând obiectul unor cercetări, discuțiuni și încercări de aplicațiuni repetate, care însă nu au putut ajunge la vreo înfăptuire practică, din cauză că pe de o parte, înainte de război, există un echilibru între cantitatea de mărfuri ce se importă și exportă prin porturi și utilajul acestora, porturile fiind organizate tocmai ca să corespundă nevoilor traficului, iar muncitorii manuali utilizați la manipulațiuni nu cunoșteau ce e șomajul, având de lucru din plin, nesimțindu-se din acest punct de vedere nevoia de a se aduce un supliment de trafic prin porturi. Pe de altă parte, industria națională, avea teamă că crearea de zone libere ar atrage implicit înființarea de industrii în acele zone, cari să le concureze. Din această cauză cu toate că la un congres al Camerelor de comerț ținut în 1904 la Galați, comercianții Gălățeni au susținut cu multă căldură înființarea zonelor libere în porturile Dunării, ceilalți comercianți din alte orașe au fost în mare parte contra, iar congresul a adoptat rezoluția ca în orice caz să nu se admită înființarea de fabrici în cuprinsul zonei libere.

În 1910 s'a votat de către Senat un proiect de lege pentru încurajarea industriei naționale, care prevede și înființarea de teritorii libere în porturile Brăila, Galați și Constanța, pentru a înlesni condiționarea mărfurilor aduse din afară spre a fi în urmă reexportate și în parte introduse în țară, precum și spre a transforma materii prime străine cari în urmă să fie în cea mai mare parte exportate. Se prevede în acea lege înființarea de fabrici în teritoriile libere, aceste fabrici urmând însă să fie privite ca așezate în afară de teritoriul țării.

Acest proiect de lege nu s'a mai supus însă votării Camerei deputaților, așa că nu i s'a dat nici un curs.

- Războiul de întregirea Neamului a schimbat însă complet economia generală a țării în ceea ce privește traficul prin porturi.
- Contrar așteptărilor cari ne făceau să sperăm pentru porturile noastre o dezvoltare de trafic ca consecință a dublării țării pe care aceste porturi o deserveșc, traficul, în special cel al porturilor dunărene, e astăzi mult mai redus decât eră înainte de război.

Cauzele acestui fenomen trebuie să căutate pe de o parte în faptul că România dinainte de război exportă anual circa 350.000 vagoane de cereale cari luau în majoritatea cazurilor calea Dunării și Mării, pe când după război, cantitatea de cereale expor-

tată pe lângă că e mult mai mică, dar se transportă în genere pe alte căi decât cele de apă; iar pe de altă parte, cantitatea produselor industriale cari se importau pe apă, împrumută alte căi decât cea a Dunării pentru a intra în țară.

Astfel înainte de război s'au exportat prin Brăila 71.000 vagoane cereale pe an (media 1908—1911), cu un maximum de 100.000 vagoane în 1911; iar după război, în 1928, nu s'a exportat prin Brăila decât 39.000 vagoane.

În ce privește importul, înainte de război se importă prin Brăila în mediu 9.500 vagoane cărbuni și 10.000 vagoane mărfuri generale pe an, pe când după război s'a importat în mediu 2.600 vagoane cărbuni și 2.500 vagoane mărfuri generale pe an. Numărul de vagoane de cereale cari urmează a se manipula în port cu brațele e astzi cam $1/30$ din numărul de vagoane ce se manipula cu brațele înainte de război, ceea ce explică șomajul lucrătorilor din acel port.

La Galați deasemenea importul de mărfuri generale, care înainte de război atingea 15.000 vagoane pe an, deabia ajunge acum la 8.000 vagoane.

O remediere a acestei crize prin care trec porturile nu s'ar putea obține decât dacă s'ar atrage prin porturile noastre un trafic de tranzit de mărfuri străine. Acest tranzit nu s'ar putea însă realiza decât dacă mărfurile întreprizitate s'ar scoate de sub formalitățile impuse de legea vamală, ceea ce nu se poate obține decât prin crearea de zone libere pe lângă principalele noastre porturi.

În aceste zone, mărfurile nu numai că vor putea intra și ieși fără a fi supuse controlului vamal, dar vor putea fi condiționate și transformate după cum va cere interesul comerțului.

Crearea zonelor libere, în special în porturile Galați și Brăila, va avea o influență considerabilă și asupra navigațiunii fluviale, care acum e într'o complectă stagnare.

Pentru înlesnirea înființării zonelor libere, s'a prevăzut în proiect că terenurile necesare vor putea fi expropriate pe baza legii de expropriere pentru utilitate publică, ținând însă seamă că proprietarii terenurilor nu trebuie să beneficieze de plus valoarea produsă proprietății lor din faptul înființării zonei.

În ceea ce privește scopurile urmărite, s'a prevăzut în proiect că pe lângă formarea de depozite unde mărfurile să poată fi condiționate pentru a corespunde cerințelor diferitelor piețe, să se poată instala în zonele libere și fabrici și șantiere navale. Pentru ca să nu existe temerea că industriile din țară vor fi

concurate de industrii similare instalate în zone, s'a prevăzut că autorizația de a instala în zone industrii similare cu cele din țară se va da numai prin decret regal în urma unui jurnal al Consiliului de Miniștri. În acelaș scop, mărfurile fabricate în zonă vor fi considerate ca provenind din străinătate și vor plăti dacă intră în țară, taxele vamale și taxele în vigoare pentru porturi; mărfurile indigene însă cari după ce au fost introduse în zonă vor fi reimportate în aceeași stare în termen de cel mult 6 luni, vor fi scutit de taxe de import, plătind numai taxele pentru porturi.

În ceea ce privește modul de exploatare al zonelor libere s'a prevăzut că se poate face fie în regie publică comercială, fie în regie mixtă sau prin concesiune potrivit legii pentru organizarea și administrarea pe baze comerciale a întreprinderilor și avuțiilor publice. Se lasă deci latitudinea ca pentru fiecare caz să se adopte sistemul cel mai potrivit condițiilor locale, alegerea formei de exploatare, făcându-se de Ministerul de Comunicații pe baza avizului comisiei de organizare a zonei și avizului consiliului superior al administrației întreprinderilor și avuțiilor publice.

Organizarea zonei libere se încredințează unei comisii compusă din 5 membri, delegați ai Ministerelor de Comunicații, Finanțe, Industrie și Comerț, Camerei de comerț respective și a consiliului comunal.

Această comisiune va face de drept parte din consiliul de administrație a zonei în caz când aceasta se va exploata sub formă de regie publică comercială. Când însă exploatarea zonei se va face sub forma de regie mixtă, vor intra în consiliu numai 3 din cei 5 membri ai comisiei de organizare și anume delegatul Ministerului de Industrie și Comerț, cel al Ministerului de Comunicații și delegatul Camerei de Comerț.

Zonele libere se consideră că fac parte integrantă din teritoriul național român și se aplică zonei toate legile țării, afară de legea vamală și de legea încurajării industriei naționale.

Proiectul de lege prevede pedepse și amenzi pentru contravențiuni la dispozițiile legii, în special pentru exercitarea comerțului de detaliu în zonă, pentru introducerea mărfurilor prohibite pentru nerespectarea dispozițiilor de manipulare a materialelor inflamabile, etc..

În fine, adăugăm că prin acest proiect de lege se prevede înființarea de zone libere, deocumdată numai în porturile Galați, Brăila, Giurgiu și Constanța, urmând ca, dacă ulterior se va

simți nevoia înființării de astfel de zone și în alte porturi, să se poată face aceasta prin decret regal pe baza unui jurnal al Consiliului de Miniștri, după propunerea Ministerului de Comunicații și a Ministerului de Industrie și Comerț, cu avizul Uniunii Camerelor de comerț și industrie.

Ministrul comunicațiilor ad-interim, V. MADGEARU

Avizul Consiliului Legislativ

PROCES-VERBAL No.....

— Sedința dela 3 Iulie 1929 —

Președinția d-lui G. Slătineanu.

Prezenți fiind:

Consilieri permanenți d-nii: St. Chicoș, N. Sărățeanu.

Referent titular al lucrării d-l G. Strat. Library Cluj

Luând în discuție proiectul de lege privitor la zonele libere, înaintat Consiliului de Ministerul Comunicațiilor, adresa No. 9405 din 1 Iulie 1929, emanând dela acelaș minister și înregistrat la acest Consiliu sub No. 701 dela 1 Iulie 1929;

Ascultând raportul d-lui consilier permanent St. Chicoș și referatul d-lui referent titular G. Strat.

Consiliul:

Constată că proiectul de lege în art. 4 prevede că expropriearea proprietăților necesare pentru înființarea, amenajarea sau întinderea zonelor libere se va face de către Ministerul de Comunicații după normele legii de exproprieare pentru cauză de utilitate publică, adăugând în alin. II al aceluiaș articol că „instanțele de exproprieare și judecată vor avea însă în vedere că plus valuta acestor bunuri, datorită faptului înființării unei zone libere, nu intră în suma convenită ca justă și prealabilă despăgubire proprietarilor expropriați”.

Consiliul legislativ socotește că alineatul II al art. 4 din proiectul de lege este neconstituțional.

Intr'adevăr, prin art. 17, alin. III din Constituție se prevede că nimeni nu poate fi expropriat decât pentru cauză de utilitate publică și după o dreaptă și prealabilă despăgubire stabilită de justiție; iar prin art. 57 și 58 din legea de expropriere din anul 1864 și modificările ulterioare la cari se referă proiectul de lege prin alin. I de sub acelaș articolul 4, se dezvoltă principiile din art. 17 din Constituție, relative la dreptul de proprietate.

Prin excepțiunea prevăzută în alin. II al art. 4 din proiect, nu se mai ține însă seamă de normele prevăzute în legea de expropriere din 1864, prin care se garantă proprietarului expropriat valoarea fondului din momentul exproprierii.

Or, cum legea în principiu dispune pentru viitor, ar urmă ca atunci când se vor face exproprieri pentru înființarea zonelor libere să nu se mai țină seamă de principiul dreptei despăgubiri prevăzute de art. 17 din Constituție, — înlăturându-se astfel principiul de garantare a proprietății, — dându-se proprietarului o despăgubire care n'ar mai corespunde valorii fondului din momentul exproprierii. Consiliul opinează deci pentru înlăturarea alin. II al art. 4 din proiect ca fiind contrar principiului prevăzut în art. 17, alin. III din Constituție.

În ceea ce privește aliniatul ultim al aceluiaș art. 4 din proiect, prin care se deroagă dela art. 20 din legea de expropriere pentru utilitate publică, și se dispune ca proprietarul fondului expropriat să fie lipsit imediat de folosința fondului expropriat și înainte de plata indemnizației stabilită, Consiliul socotește că și acest aliniat ultim din art. 4 este neconstituțional, de oarece art. 17, alin. III din Constituție prevede, că despăgubirea ce se cuvine proprietarului fondului expropriat trebuie să fie nu numai dreaptă, dar și prealabilă .

Or, prin faptul că prin proiectul de lege, supus Consiliului se deroagă dela art. 20 din legea de expropriere dela 1864, se răpește proprietarului fondului expropriat garanția constituțională ca indemnizația să precedeze luarea posesiunii bunului expropriat, înlăturându-se caracterul prealabil al oricărei despăgubiri în această materie.

Consiliul legislativ socotește deci că și acest aliniat urmează să fie suprimat.

Art. 24 din proiect prevede o serie de amenzi pentru contravențiuni la administrarea și controlul zonei libere, iar alin. ultim al acestui articol dispune ca sumele încasate să se verse Camerei de comerț și industrie din portul respectiv.

Dispozițiunea aceasta este contrară principiului universalității bugetare, consacrat prin art. 114, alin. 2 din Constituție, și art. 36, alin. 1 din legea contabilității generale publice a Statului.

Intr'adevăr, art. 114, alin. 2 din Constituție spune:

„Toate veniturile sau cheltuielile Statului trebuiesc trecute în buget și în socoteli”.

Iar art. 36, alin. 1 din legea contabilității generale publice a Statului spune:

„Toate veniturile Statului se vor trece la articolele din buget specificate prin tabelele anexate la legea bugetară”.

Aceasta însemnează că orice venit din orice sursă ar proveni, trebuie înscris în buget între veniturile generale ale Statului și numai apoi întrebuințat, pentru credite deschise pentru fiecare cheltuială în parte.

Mai mult decât atât, nici un venit nu poate fi afectat unei cheltuieli speciale, el trebuie trecut în masa globală a veniturilor, iar suma aceasta globală este repartizată tuturor creditelor bugetare deschise. Este principiul *neafectării veniturilor*.

Art. 24, alin. ultim din proiect, atribuind Camerelor de comerț toate veniturile rezultate din amenzi, contravine articolelor menționate, și de aceea Consiliul este de părere că el va trebui modificat în sensul precizărilor de mai sus.

Prin art. 27 din proiectul de lege se prevede că apelul în materie de contravențiuni nu suspendă executarea decât în caz de consemnare a întregii amenzi la Camera de comerț, cu alte cuvinte, deciziunile comisiei de organizare a zonei ar fi executorii în celelalte cazuri.

Cum în principiu apelul este o cale ordinară de atac în contra hotărârilor date în primă instanță, prin excepțiunea prevăzută în alin. II al art. 27 se răpește contravenientului garanția a două grade de jurisdicție de fond.

În consecință, Consiliul opinează că apelul făcut de contravenient trebuie să suspende în toate cazurile executarea hotărârii primei instanțe.

Cu aceste modificări, Consiliul opinează că proiectul de lege urmează a fi supus dezbaterilor Corpurilor legiuitoare.

Consilieri permanenți, *St. Chicoș, N. Sărățeanu*.

Referent titular, *George Strat*.

Președinte, *G. SLATINEANU*.

Raportul dela Cameră

Domnilor deputați,

Comisiunea permanentă de lucrări publice, căi ferate, căi de comunicații și marină comercială, întrunindu-se în număr cerut de regulament în ședința dela 8 Iulie a. c., sub președinția d-lui Mih. Văgăunescu, membru a luat în cercetare proiectul de lege pentru zone libere.

În urma discuțiilor ce au avut loc, comisiunea având în vedere considerațiunile arătate în expunerea de motive și expunerea făcută de d. ministru al comunicațiilor, a admis acest proiect de lege cu modificările arătate în proiectul de lege ce însoțește acest raport.

În conformitate cu prescripțiunile art. 93 din regulamentul interior al Adunării, au fost desemnați d-nii Lepădatu V., Corodeanu N. și Simonetti Pompiliu.

Domnilor deputați,

După legea comercializării și după legea minelor, legi cari permit în viitor o exploatare mai facilă și mai rentabilă a bunurilor Statului, asigurând în acelaș timp egalitate de tratament capitalului străin, proiectul de față vine să umple un gol simțit în viața porturilor noastre.

Operațiunile comerciale din porturi — operațiuni cari prin natura lor reclamă economie de timp și siguranță, întâmpină astăzi mizeriile controlului vamal și al formalismului birocratic.

Regimul de zonă liberă asigură comerțului deplină libertate prin suprimarea oricărui formalism inutil și a oricărei șicane de lege învechită.

Asupra avantajelor acestui regim, legislațiunile comerciale de pretutindeni sunt o dovadă, iar în ce privește țara noastră, trebuie să amintim că au mai fost încercări — slabe încercări — pentru introducerea în porturile românești a acestui regim. Nu s'a reușit atunci pentru că a lipsit și priceperea și sinceritatea adevăratului legiuitor.

În zona liberă intrarea mărfurilor se face fără nici o formalitate vamală.

Zona liberă poate deveni un important centru pentru comerțul de reexportațiune național sau străin; ameliorează regimul de întreținere și facilitează orice condiționări sau transformări de mărfuri, egalează importul cu exportul ca tonaj, asigurând vaselor — un double fret, — înlesnește acostarea vaselor prin simplificarea formalităților de intrare în port, încurajează industriile din zonă prin eținătatea materialului prim, permite o largă întreținere a mâinei de lucru naționale, activează viața întregului port prin înmulțirea relațiilor comerciale, permite utilizarea lesnicioasă și rapidă a portului, încurajează înființarea de șantiere navale prin avantajele scutirilor de vamă.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

În contra regimului de zonă liberă s'au ridicat două obiecțiuni: prima de ordin vamal — de asigurare a veniturilor Statului sub cuvânt că regimul de zonă liberă ar încuraja contrabanda, și a doua de ordin particular și ocult, aceea privitoare la menajarea industriilor naționale.

În ce privește prima obiecțiune, totul este în funcție de control și de sancțiuni. Ori legea vamală prevede controlul, iar în ce privește sancțiunile, pe lângă acele prevăzute în legea vamală, proiectul de față prevede încă noi contravenții și noi sancțiuni, pentru a face cât mai eficace păstrarea drepturilor Statului.

În ce privește a doua obiecțiune referitoare la interesele industriei naționale, proiectul de față a luat toate garanțiile ca industriile cari s'au în adevăr industrii naționale — nu industrii parazitare — să fie nu numai apărate, dar chiar protejate.

Obiecțiunea aceasta cu interesele industriei naționale a fost chiar motivul nemărturisit, dar singurul adevărat, care a ținut la noi pe loc înființarea regimului de zonă liberă.

Administrația acestor zone se va face conform principiilor legii de comercializare din Martie 1929, cu modificările arătate de acest proiect.

Cu această nouă lege porturile românești își vor recăpăta o nouă viață, iar comerțul românesc nestânjenit de formalități inutile, va deveni într'adevăr comerțul unei națiuni civilizate și bogate.

Comerțul reclamă în prima linie libertate; relațiunile comerciale nu se pot încheia sub imperiul unei legislațiuni politiste și de favoruri vinovate, așa cum au făcut-o vechile regimuri.

Și proiectul acesta de lege asigură pentru prima dată comerțului nostru cea mai deplină libertate.

Raportor, VLAD DIMITRIU.

Raportul dela Senat

Domnilor senatori,

Proiectul de lege pentru zonele libere, votat și adoptat de Adunarea deputaților în ședința dela 11 Iulie 1929 și adus în deliberarea Senatului cu Mesajul regal No. 2260 dela 11 Iulie 1929, secțiunile d-voastre, luându-l în cercetare, l-au admis toate, numind delegați:

Secțiunea I pe d. St. Graur.

Secțiunea II pe d. C. R. Mircea.

Secțiunea III pe d. G. Plesnilă.

Secțiunea IV pe d. D. Iorgovici.

Secțiunea V pe d. V. Dincescu-Bolintin.

Secțiunea VI pe d. A. Livezeanu, și

Secțiunea VII pe d. I. Radovici, cari, întrunindu-se în ziua de 12 Iulie 1929, sub președinția d-lui senator St. Graur, luând din nou în cercetare sus arătatul proiect de lege, precum și raportul comisiei respective, l-a adoptat pe considerentele următoare:

Regimul vamal constituie un obstacol la folosirea porturilor pentru tranzit. Porturile noastre sunt reduse numai la importul și exportul țării; vecinii noștri nu pot să le folosească.

Asemenea regimul vamal e o piedică la dezvoltarea industriilor de asortare, ambalare, distribuție și imediată prelucrare a mărfurilor brute intrate în țară.

Este o stânjenire a porturilor noastre, cari prin situația lor pot să fie folositoare nu numai țării noastre, ci și vecinilor noștri, stânjenire care le împiedică să ajungă la dezvoltarea pe care o merită.

Crearea zonelor libere în porturi înlătură piedica adusă tranzitului prin regimul vamal și dă putința dezvoltării unor industrii

însemnate și necesare. Avem siguranța că activitatea porturilor noastre va fi mărită căci de ani de zile comerțul și industria țărilor vecine solicită un acces ușor în porturile noastre, așa că speranțele noastre în o activitate însemnată se bizue pe date pozitive.

Avem încrederea în bunele rezultate ale acestei organizări, care, favorizând tranzitul intens, va avea consecințe asupra intensificării activității comerciale din porturi, va mări traficul căilor ferate române, constituind un nou izvor de câștig și va mări considerabil traficul pe Dunăre și la gurile Dunării.

În ceea ce privește organizarea acestor zone, fiecare port își va alege regimul de exploatare cel mai nimerit, având în vedere interesele și posibilitățile locale, și organizându-se în una din formele admise de legea comercializării.

E drept ca plus valuta unui teren, datorită zonei libere, să revină Statului. E principiul drept și sănătos ca atunci când, grație unei legi, cineva fără vre-o muncă se îmbogățește, să dea plus valuta Statului căruiia îi datorează îmbogățirea. De aceea bine s'a făcut că s'a admis acest principiu, care e perfect legal și deci constituțional.

Legea admite crearea de zone libere pentru porturile Galați, Brăila, Constanța și Giurgiu. Nu exclude nici posibilitatea creării și în alte porturi, după necesități.

Sporirea activității acestor porturi va da puțința ca într'un viitor apropiat ele să aibă puțința ca, organizate pe bazele concepției autonomiei porturilor — ceea ce dorim să se legifereze cât de curând — să aibă mijloacele trebuitoare spre a se înzestră cu un utilaj modern grație căruiia să poată învinge concurența celorlalte porturi europene.

Raportor, GH. PLESNILĂ

CUPRINSUL

I

Legea pentru Zone Libere

	<u>Pag.</u>
CAP. I.— Dispoziții generale	3
CAP. II.— Organizarea și controlul zonelor libere	5
CAP. III.— Exploatarea zonelor libere	7
CAP. IV.— Regimul zonei libere	8
CAP. V.— Contravențiuni sancțiuni	10

II

Expunerea de Motive	13
Avizul Consiliului Legislativ	18
Raportul dela Cameră	21
Raportul dela Senat	24
